

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivanky Havlíkové a soudců JUDr. Naděždy Řehákové a Mgr. Martina Kříže v právní věci žalobce: **Mgr. Bc. V. P., Dis.**, zast. JUDr. Martinem Hádkem, advokátem se sídlem Praha 4, Trnková 1864/22, proti žalovanému: **Náčelník Generálního štábu Armády České republiky**, se sídlem Praha 6, Vítězné náměstí 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 10. 2014, č. j.: 1794-2/2014-1304,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým Náčelník Generálního štábu Armády České republiky (dále jen „žalovaný“) zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí zástupce Náčelníka Generálního štábu Armády České republiky – ředitele Společného operačního centra Ministerstva obrany (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 16. 6. 2014, č. j. 13/33/87/15/2014-1160. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně rozhodl, že žalobce nemá nárok na náhradu za škodu na zdraví, která mu vznikla při úrazu, který utrpěl v době osobního volna dne 1. 10. 2013 v klubu N2 na základně KAIA (Afgánská islámská republika).

V *prvním žalobním bodě* žalobce shrnuje, že daný úraz – rupturu Achillovy šlachy na pravé noze – utrpěl dne 1. 10. 2013 okolo 22.00 hod a následující den byl operován v Hospitál Medico-Chirurgical de KAIA. O tomto zranění bylo vedeno řízení o náhradě škody na zdraví,

byl sepsán protokol, shromážděny lékařské zprávy a vyslechnuti svědci. Žalobce do protokolu uvedl, že ke zranění došlo při odchodu z klubu, avšak nikoliv při tanci a vyjádřil přesvědčení, že úraz měl souvislost se zraněním, které utrpěl při pěší patrole dne 2. 8. 2014 (*pozn. soudu*: dle spisového materiálu myšleno 2. 8. 2013). Správní orgán I. stupně se spokojil s vyjádřením MUDr. Č. a MUDr. D., že úraz byl způsoben prudkým torzním pohybem, který je typický pro taneční aktivitu, a předchozím zraněním ze dne 2. 8. 2013 se nezabýval. Následné vyjádření MUDr. J. z Ústřední vojenské nemocnice je indiferentní („nelze jednoznačně potvrdit ani vyvrátit“). Žalobce tvrdí, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně obsahuje rozpor mezi tvrzením žalobce ohledně vzniku zranění a obsahem protokolu o úrazu, který sepsal ošetřující lékař MUDr. D. Správní orgán se však tento nesoulad nepokusil odstranit (např. zadáním znaleckého posudku) a neučinil žádné kroky k objektivnímu posouzení situace.

V *druhém žalobním bodě* žalobce poukazuje na skutečnost, že úraz utrpěl při zahraniční operaci, takže se dle § 40a zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání nacházel v nepřetržité službě. Toto tvrzení dokládá rovněž odkazem na § 11 odst. 3 zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech (dále jen „zákon o platu a odměně“) a na § 12 nařízení vlády č. 565/2006 Sb., o platových poměrech vojáků z povolání (dále jen „nařízení vlády o platových poměrech“).

Vzhledem k tomu, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zcela ztotožnil s argumentací správního orgánu I. stupně, a nikterak se nevypořádal s nejasnou důkazní situací, ani výše uvedenou nejasnou právní otázkou, žalobce jeho rozhodnutí napadá ze stejných důvodů, které uplatnil již v odvolání, a na toto odvolání v plném rozsahu odkazuje. Závěrem žalobce poukazuje na morální rozměr celé situace, neboť zranění utrpěl při zahraniční operaci, kde vojáci nasazují svůj život a zdraví. Rovněž zdůrazňuje, že během služby byl vždy kladně hodnocen, ke zranění došlo bez jeho zavinění a nepřivodil si ho porušením jakýchkoliv rozkazů, nařízení nebo předpisů.

Žalobce žádá, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvádí, že žalobce v žalobním návrhu nesprávně označil žalovaného jako Českou republiku – Ministerstvo obrany, což je neodstranitelná vada podání. V souladu s § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání činí právní úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky služební orgány, kterými jsou prezident republiky, ministr obrany a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra obrany velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci. Z uvedeného vyplývá, že pasivně legitimován ve sporech týkajících se služebního poměru je služební orgán, který rozhodoval ve věcech v posledním stupni. Tato skutečnost je rovněž výslovně uvedena v § 69 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaným by tak měl být odvolací služební orgán, v daném případě Náčelník generálního štábu Armády České republiky, nikoliv Česká republika – Ministerstvo obrany.

K *prvnímu žalobnímu bodu* žalovaný uvádí, že po úrazu dne 9. 10. 2013 byl zpracován protokol o úrazu ev. č. 33/6/171/2013-5421 (dále jen „protokol o úrazu“) a také protokoly o výpovědi svědků rtn. J. S. a des. P. Ř. ze dne 8. 10. 2013. Tato úrazová dokumentace byla postoupena k šetření zástupci Náčelníka generálního štábu Armády ČR, neboť k úrazu došlo krátce před ukončením činnosti jednotky žalobce v zahraniční operaci. Protokol o úrazu obsahuje velitelské rozhodnutí, podle něhož se žalobce zranil v době osobního volna. Na

základě vyjádření velitele, který se v době úrazu rovněž nacházel ve výše uvedeném klubu, a na základě svědeckých výpovědí zaznamenaných v protokolech, velitel v V. části protokolu o úrazu uzavřel, že úraz nevznikl v souvislosti s výkonem vojenské činné služby a nejde tedy o služební úraz. Žalobce byl opakovaně vyzýván (podáními ze dne 6. 11. 2013 a 26. 4. 2014), aby se ke vzniku úrazu vyjádřil, což však ani po 3 měsících neučinil. Z toho důvodu byla vydána závěrečná zpráva o objasňování příčin úrazu, která se opírala o shromážděnou dokumentaci, především závěr velitele v protokolu o úrazu a výpověď 3 svědků (rtn. J. S., mjr. Ing. P. T. a des. P. Ř.), kteří se shodli, že úraz nemá časovou, místní ani skutkovou souvislost s výkonem vojenské činné služby. Dne 19. 3. 2014 obdržel správní orgán I. stupně žalobcovo vyjádření, na jehož základě zahájil dne 7. 4. 2014 řízení ve věci náhrady škody na zdraví žalobce. V tomto vyjádření žalobce tvrdil poprvé po více než 3 měsících od vzniku úrazu, že si úraz nezpůsobil při tanci, ale při odchodu z taneční plochy, „*kdy aktivizoval sílu v pravé noze do odrazu*“. Svědek rtn. J. S. přitom vypověděl, že si v průběhu tance u žalobce všiml bolestné grimasy, načež žalobce začal kulhat. Svědek des. P. Ř. uvedl, že se žalobce během tance chytl za nohu a začal kulhat. Dále svědci shodně vypověděli, že se žalobce následně odebral na ubikace.

Žalobce ve svém vyjádření rovněž projevil domněnku, že své zranění utrpěl v souvislosti s úrazem ze dne 2. 8. 2013, při němž si poranil hlezno pravé nohy. Žalobce dne 3. 8. 2013 vyhledal lékaře MUDr. M. Č., který indikoval mast proti otokům a nařídil jeden den úlev. Dle žalobce bolest i otok po několika dnech ustoupily, a proto považoval celou záležitost za uzavřenou. Dále žalobce uvedl, že dne 1. 10. 2013 byl v odpoledních hodinách běhat ve dvojici s por. Mgr. J. D, při němž se mu ozvalo bolestivé píchnutí na zadní straně pravého hlezna. Na základě uvedeného správní orgán I. stupně kontaktoval por. Mgr. J. D., který potvrdil, že dne 1. 10. 2013 byl společně běhat s žalobcem, který si při běhu stěžoval na bolest pravého hlezna. Dále si správní orgán I. stupně vyžádal lékařskou dokumentaci týkající se daného úrazu. V ní se mimo jiné nachází lékařská zpráva ze dne 4. 10. 2013, podle níž úraz vznikl torzním pohybem s propnutím pravé nohy. Torzní pohyb je přitom typický právě při tanci a nikoliv při pohybu, který žalobce označil za příčinu úrazu. V záznamu o ambulantním vyšetření se odborný lékař ortopedického oddělení Ústřední vojenské nemocnice – Vojenské fakultní nemocnice Praha MUDr. Z. J. dne 26. 3. 2013 vyjádřil k možné spojitosti mezi služebním úrazem ze dne 2. 8. 2013 a úrazem ze dne 1. 10. 2013 tak, že případnou spojitost obou úrazů nelze jednoznačně potvrdit ani vyvrátit. Vzhledem k tomu, že MUDr. J. je specialistou v oboru ortopedie, žalovaný posoudil jeho vyjádření jako dostatečné, neboť v případě, že specialista nedokáže jednoznačně posoudit souvislost obou úrazů, nebude tak schopen učinit ani jiný lékař. Z toho důvodu shledal žalovaný jakýkoliv další znalecký posudek za nadbytečný. Žalovaný dodává, že žalobce byl o svých právech, včetně práva navrhnout důkazy, vyrozuměn přípisem služebního orgánu ze dne 7. 4. 2014; přesto žalobce v průběhu řízení důkaz znaleckým posudkem nenavrl a ani jej jako důkaz nepředložil.

Žalovaný řádně posoudil zjištěný skutkový stav, podle něhož mezi oběma úrazy uběhly dva měsíce, během nichž žalobce plnil řádně své služební povinnosti, aktivně se zúčastňoval jednotlivých patrol v terénu a dále si zvyšoval svou tělesnou kondici, což potvrdil vlastní výpovědí při ústním jednání dne 29. 5. 2014. Drobné pohmoždění šlach kotníku ze dne 2. 8. 2013 doporučil ošetřující lékař mazat mastí Flector a indikoval mu jeden den úlev. Současně ho poučil, že se má v případě potřeby neprodleně dostavit na kontrolu. Žalobce v rámci řízení před správním orgánem I. stupně uvedl, že v období mezi oběma úrazy, tj. od 2. 8. 2013 do 1. 10. 2013, byl v rámci plnění operačního úkolu zařazen do 11 patrol (z toho šesti pěších), při nichž bolest nepocíťoval. Současně vypověděl, že zhruba po pěti dnech od úrazu ze dne 2. 8. 2013 začal znovu běhat bez jakýchkoliv potíží a neměl tedy potřebu

vyhledat lékaře ke kontrole zdravotního stavu. I tyto skutečnosti nasvědčují tomu, že neexistuje příčinná souvislost mezi služebním úrazem ze dne 2. 8. 2013 a poškozením zdraví ze dne 1. 10. 2013. Pěší patroly jsou fyzicky náročné, stejně jako trénink, který žalobce z vlastní vůle podstupoval. Je známo, že při běhu nese Achillova šlacha až 12násobek váhy lidského těla. Pokud byl tedy žalobce schopen těchto fyzických úkonů, muselo být drobné zranění ze dne 2. 8. 2013 již zhojeno. Tvrzení žalobce, že úraz ze dne 1. 10. 2013 nastal při odchodu z taneční plochy, se jeví jako silně nepravděpodobné a nikdo mimo žalobce tuto okolnost nepotvrdil. Dále žalobce uvádí, že dne 1. 10. 2013 při běhu ucítil bolest v kotníku, ovšem tuto skutečnost nenahlásil nadřízenému, jak mu ukládá § 99 písm. e) zákona o vojácích z povolání. Naopak ten samý večer navštívil taneční zábavu, kde se aktivně účastnil tance.

V rámci zásady volného hodnocení důkazů dle § 50 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu správní orgán I. stupně všechny tyto skutečnosti posoudil společně s dalšími důkazy dle své úvahy a na základě nich vydal své rozhodnutí. Žalovaný toto rozhodnutí potvrdil, neboť se s argumentací správního orgánu I. stupně ztotožnil a neshledal v řízení žádné vady.

Ohledně *druhé žalobní námitky* žalobce odkazuje na 40a odst. 4 zákona o vojácích z povolání, podle něhož není velitel úkolového uskupení povinen používat ustanovení o základní týdenní době služby, ale je oprávněn stanovit vojákovi přiměřená omezení. V daném případě velitel rozkazem č. 24 ze dne 6. 6. 2013 stanovil, že doba odpočinku (neboli osobní volno) trvá ve všedních dnech od 18.00 do 22.00 hodin, v sobotu od 14.00 do 22.00 hodin, v neděli od 6.00 do 22.00 hodin a pevná doba odpočinku – noční klid – je stanovena všechny dny od 22.00 do 6.00. Žalovaný v žádném případě nezpochybňuje, že k úrazu došlo během zahraniční mise, ovšem nelze tvrdit, že všechny úrazy, které se stanou během zahraniční mise, jsou automaticky úrazy služebními. Návštěva klubu jistě není aktivitou, která by se dala posoudit jako výkon služby a sám žalobce v žalobě tvrdí, že se úraz stal v době jeho osobního volna, tj. v době odpočinku. Závěrem žalovaný dodává, že považuje za zcela nemorální a ve vojenském prostředí hrubě nečestné, když žalobce srovnává poškození zdraví ze dne 1. 10. 2013 s úrazy vojáků, které utrpěli v boji.

Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.

Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci takový postup soudu akceptovali. Žalobcem navržené důkazy soud neprovedl, neboť tvoří součást správního spisu, z něhož soud vyšel při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Úvodem se soud zabýval tvrzeným nedostatkem pasivní legitimace.

Dle § 2 odst. 2 zákona o vojácích z povolání „*právní úkony ve věcech služebního poměru jménem České republiky činí služební orgány, kterými jsou prezident republiky (dále jen "prezident"), ministr obrany (dále jen "ministr") a v rozsahu určeném rozkazem prezidenta nebo rozkazem ministra velitelé, náčelníci, ředitelé a jiní vedoucí zaměstnanci*“.

Podle § 69 s. ř. s. „žalovaným je správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla“.

Z citovaných ustanovení jasně vyplývá, že ve sporech týkajících se služebního poměru je žalovanou stranou vždy služební orgán, který v dané věci rozhodl v posledním stupni. Nelze však souhlasit s tvrzením žalovaného, že chybné označení žalovaného je nutno považovat za neodstranitelnou vadu, pro niž je třeba žalobu zamítnout.

Touto otázkou se zabýval Nejvyšší správní soud již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56, podle něhož „v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. osoba žalovaného není určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Sám soudní řád správní v obecném ustanovení § 33 odst. 1 praví, že odpůrcem (žalovaným) je ten, o němž to stanoví zákon. Na toto ustanovení potom navazuje § 69 s. ř. s., podle něhož je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle dílu prvního hlavy druhé části třetí správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce“.

K určení žalovaného ve většině případů tedy soud vůbec nepotřebuje součinnost žalobce, jako je tomu ostatně i v souzeném případě: žalobce zcela jasně označil rozhodnutí, proti němuž žaloba směřuje, a za žalovaného je tedy bez jakýchkoliv pochyb třeba považovat služební orgán, který napadené rozhodnutí vydal (srovnej rovněž usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014-47). Vzhledem k tomu, že žalovaného u žalob proti rozhodnutí správního orgánu určuje přímo zákon, soud za žalovaného bez dalšího považoval Náčelníka Generálního štábu Armády České republiky, aniž by toto pochybení žalobce mělo vliv na úspěšnost podané žaloby.

Dále se soud zabýval námitkami žalobce, které neshledal důvodnými.

V prvním žalobním bodě mezi účastníky není sporu o místě, čase a popisu zranění (bar N2, základna KAIA, Kábul, Afghánistán, čas okolo 22,00 hod, úplná ruptura-přetržení-Achillovy šlachy vpravo). Sporné je, zda úraz žalobce ze dne 1. 10. 2013 souvisí se zraněním utrpěným dne 2. 8. 2013 a zda tuto skutečnost správní orgány obou stupňů správně právně posoudily.

Ze správního spisu k danému případu vyplývají následující podstatné skutečnosti:

Protokol o úrazu ze dne 3.10.2013 obsahuje vyjádření lékaře MUDr. R. D., podle něhož dle výpovědi zraněného (poznámka soudu – žalobce) k úrazu došlo při prudkém torzním pohybu, příčinou úrazu byla nešťastná náhoda. Na druhé straně protokolu se nachází záznam sdělení svědka rtn. J. S. ze dne 8.10.2013, podle něhož k úrazu došlo při tanci, příčinu spatřuje v nešťastné náhodě. Stejně se vyjádřil na druhé straně protokolu dne 9.10.2013 i velitel jednotky mjr. Ing. P. T. (poznámka soudu-ten byl na místě přítomen a též tančil-viz protokol o výpovědi osoby postižené nemocí z povolání-žalobce ze dne 10.3.2013), kdy konkrétně uvedl, že k úrazu došlo při tanci, příčinu spatřuje v nešťastné náhodě, kdy si v době osobního volna por. P. přetrhl Achillovu šlachu při návštěvě baru N2 na základně KAIA. Na protokolu je dále zachycen závěr velitele útvaru plk. Ing. P. V., že se nejedná o úraz v přímé souvislosti s vojenskou službou ani o pracovní úraz.

Součástí spisu jsou dále dva protokoly o výpovědi svědka úrazu ze dne 8. 10. 2013: 1/ Svědek rtn. J. S. vypověděl, že se mezi tancujícími nacházel i por. Mgr. V. P., u něhož si

v jednu chvíli povšiml bolestné grimasy a toho, že začal kulhat, pak odešel ihned na ubikace. 2/ Svědek des. P. Ř. rovněž vypověděl, že Mgr. P. tančil, nevykonával žádné viditelně divoké pohyby, najednou se bolestivě chytil za nohu a začal kulhat, ihned odešel z baru na ubikace. Oba svědci uvedli, že v baru bylo mnoho příslušníků 1. jednotky MAT Logar, asi proto, že toho večera bylo na programu DJ vystoupení des. Vytlačila, rovněž příslušníka 1. jednotky MAT Logar, někteří příslušníci jednotky popíjeli nealkoholické pivo u baru, hráli kulečnick anebo tančili, mezi tanečníky byl i žalobce.

Uvedené skutečnosti vyplývají i ze Záznamu o úrazu ze dne 9.10.2013, Závěrečné zprávě o objasňování příčin a okolností úrazu ze dne 3.3.2014. Podle Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vydaném lékařem ÚU AČR ISAF dne 2.10.2013 byl žalobce neschopen od 2.10.2013 z důvodu úrazu.

V protokolu o výpovědi osoby postižené nemocí z povolání ze dne 10. 3. 2014 žalobce vyjádřil mj. přesvědčení, že úraz ze dne 1. 10. 2013 mohl mít souvislost se zraněním, které utrpěl dne 2. 8. 2013 při pěší patrole, proto dne 3. 8. 2013 navštívil lékaře jednotky MUDr. Č., který jej ošetřil, doporučil lokálně mazat gel Flector a uložil klidový režim jeden den. Po několika dnech bolest i otok polevily, lékař léčbu ukončil, žalobce poškozená oblast občas pobolívala, ale neomezovala jej v běžném životě na základně, tak to neřešil přes lékaře, pouze se jednou zmínil zdravotníkovi M. H., který mu vysvětlil, že má noha každodenní zátěž a občasná zvýšená citlivost a pobolívání se může projevit. Neměl nařízené omezení pohybu či jeho zákaz, nohu zatěžoval zcela běžně a souměrně s druhou končetinou. Bolest v zasažené oblasti se ozvala dne 1. 10. 2013, kdy žalobce běhal ve dvojici s por. Mgr. J. D., poté, kdy šli cvičit silovou část a vynechali běh, bolest odezněla. Tuto skutečnost Mgr. D. potvrdil v úředním záznamu o telefonickém hovoru ze dne 15. 4. 2014. Žalobce ve výpovědi osoby postižené nemocí z povolání dále uvedl, že k úrazu ze dne 1. 10. 2013 došlo při odchodu z klubu, kdy žalobce „aktivizoval sílu v pravé noze do odrazu, aby dodal pohybu razanci a rychlost“.

V protokolu o ústním jednání ze dne 29. 5. 2014, ev. č. 13/33/87/13/2014-1160 (dále jen „protokol o ústním jednání“) se žalobce plně odvolal na své vyjádření v protokolu o výpovědi osoby postižené nemocí z povolání a dodal, že v období od 2. 8. 2013 do 1. 10. 2013 byl jednou běhat a zúčastnil se asi 11 patrol, z toho 6 pěších. Dále žalobce projevil souhlas s vyjádřením MUDr. D. v protokolu o úrazu, že k úrazu došlo při prudkém torzním pohybu. Přesto se ohledně vzniku úrazu odvolal na svoji dřívější výpověď, podle níž byl způsobem rychlým dynamickým pohybem při odchodu z baru. Správní spis dále obsahuje vyjádření mjr. MUDr. Z. J., který ve zprávě o ambulantním vyšetření ze dne 26. 3. 2014 uvádí, že „*predispozici pro pozdější rupturu Achillovy šlachy (1. 10.) úrazem ze dne 3. 8. nelze jednoznačně potvrdit ani vyvrátit, ruptura AŠ totiž spontánně při odrazu zdravé šlachy zpravidla nepraská*“.

Soud k této otázce především uvádí, že dle § 3 správního řádu „*nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2*“. Z tohoto ustanovení jasně vyplývá, že správní orgán nemá povinnost zjišťovat přesně a úplně skutečný stav věci, ale toliko stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Dle soudu je přitom nepochybné, že správní orgán I. stupně i žalovaný tomuto požadavku dostáli a svá rozhodnutí řádně odůvodnili.

Žalobce v *prvním žalobním bodě* namítá, že správní orgány shledaly rozpor ve výpovědích ohledně vzniku úrazu a tento rozpor se nepokusily jakkoliv odstranit. Žalobní námitka není důvodná. Je tomu tak proto, že správní orgány svůj závěr ohledně vzniku úrazu

opřely především o protokol o úrazu, v němž MUDr. D., krátce po vzniku úrazu zaznamenal sdělení žalobce, že k úrazu došlo při prudkém torzním pohybu. Tuto výpověď sám žalobce potvrdil rovněž v protokolu o ústním jednání. Správní orgány rovněž vyšly ze sdělení na místě přítomných osob rtm. J. S. a mjr. Ing. P. T., kteří oba uvedli, že ke zranění žalobce došlo při tanci. Dále správní orgány přihlédly k výpovědím dvou svědků (rtm. J. S. a des. P. Ř.), kteří zcela shodně vypověděli, že si na tváři žalobce při tanci všimli bolestné grimasy, načež se žalobce odebral na ubikace. Správní orgány rovněž vzaly v potaz, že žalobcova výpověď učiněná bezprostředně po zranění se jeví jako důvěryhodnější ve srovnání s jeho následným tvrzením (že úraz byl způsoben silným odrazem při chůzi), jenž žalobce učinil s větším časovým odstupem (dne 10. 3. 2014) a které nadto nikdo další nepotvrdil.

K otázce možné spojitosti mezi úrazem ze dne 1. 10. 2013 a 2. 8. 2013 správní orgány zdůraznily, že mezi oběma úrazy uplynuly dva měsíce, během nichž žalobce plnil řádně své služební povinnosti a aktivně se zúčastňoval jednotlivých patrol v terénu (celkem 11ti, z toho 6ti pěších), aniž by při nich pociťoval bolest. Při ošetření zranění (po prvním úrazu) dne 2. 8. 2013 lékař žalobce poučil, že v případě obtíží se má neprodleně dostavit na kontrolu; žalobce však v tomto období lékaře znovu nevyhledal, což rovněž nasvědčuje závěru správních orgánů, že bylo poranění nohy ze dne 2. 8. 2013 již zhojeno a mezi oběma úrazy tak není příčinná souvislost. Žalobce sice na podporu svého tvrzení předložil lékařskou zprávu MUDr. J., ovšem ani z ní spojitost mezi oběma úrazy nevyplývá – lékař ji nepotvrdil, ani nevyvrátil. Soud přisvědčuje žalovanému, který posouzení MUDr. J. považoval za dostatečné s tím, že pokud specialista ve svém oboru (ortopedie) nedokáže jednoznačně potvrdit souvislost obou úrazů, nebude tak schopen učinit ani jiný lékař. V kontextu s ostatními skutkovými zjištěními tak byl opodstatněný závěr správních orgánů, že by byl znalecký posudek nadbytečný a nehospodárný. Žalobce sám ostatně vypracování znaleckého posudku v průběhu správního řízení nenavrhoval ani jej nepředložil, a zadání znaleckého posudku pouze zmiňuje až v podané žalobě, přičemž opět svá tvrzení nedokládá.

Soud k tomu opětovně zdůrazňuje, že správní orgány při posouzení případu vyšly z protokolu o úrazu a skutečnosti, že žalobce při ústním jednání potvrdil jeho správnost, dále z výpovědi svědků a faktu, že žalobce byl v období mezi oběma úrazy schopen bez problému vykonávat fyzicky náročné služební povinnosti. Rovněž přihlédly ke skutečnosti, že žalobcova vyjádření obsahují rozpory, a správně přiložily větší váhu výpovědi, kterou žalobce učinil bezprostředně po úrazu, dne 1. 10. 2013. Soud tedy uzavírá, že v daném případě bylo *bez důvodných pochybností* prokázáno, že zranění bylo způsobeno prudkým torzním pohybem, jenž byl, jak vyplynulo z podkladů spisového materiálu, učiněn při tanci žalobce. Z ničeho se tak nepodává existence příčinné souvislosti úrazu ze dne 1.10.2013 se zraněním žalobce dne 2. 8. 2013, charakterizované ošetřujícím lékařem jako drobné pohmoždění šlach kotníku pravé dolní končetiny. Uvedené nebylo vyvráceno ani následnou služební aktivitou žalobce, který po tomto prvním zranění běžně plnil své služební povinnosti, účastnil se patrol v terénu (celkem 11, z toho 6 pěších), zvyšoval si tělesnou kondici, bolest neuváděl a lékaře nevyhledal. Pokud pak pociťoval bolest v kotníku při běhu v den úrazu, měl tuto skutečnost nahlásit nadřízenému a obrátit se bezodkladně na lékaře. Vzhledem k tomu, že tak neučinil a šel tančit, jeví se jeho tvrzení účelovým.

K poukazu žalobce na potřebu zadání znaleckého posudku (dále též „ZP“) soud ve shodě se žalovaným opětovně uvádí, že žalobce provedení ZP v průběhu správního řízení nenavrhoval ani nepředložil, ač tak učinit mohl (byl řádně procesně poučen přípisem ze dne 7.4.2014). Správní orgány obou stupňů k zadání ZP neshledaly potřebu s ohledem na skutkový stav, který, jak bylo pojednáno shora, právem považovaly za zjištěný bez důvodných pochybností a soud jejich procesnímu postupu plně přisvědčuje.

Dále se soud zabýval *druhou žalobní námitkou*, podle níž je třeba považovat úraz ze dne 1. 10. 2013 za služební s ohledem na § 40a zákona o vojácích z povolání.

Dle § 40a odst. 1 zákona o vojácích z povolání *„zahraniční operací se rozumí výkon služby mimo území České republiky, během kterého voják plní úkoly ozbrojených sil podle zvláštního právního předpisu“*.

Podle § 40a odst. 4 téhož zákona *„vyžadují-li to podmínky zahraniční operace, není velitel úkolového uskupení povinen používat ustanovení o základní týdenní době služby, o službě konané nad základní týdenní dobu služby, o nepřetržitém odpočinku mezi službami a nepřetržitém odpočinku v týdnu a o přestávkách ve službě. Vyžadují-li to poměry nebo zvyklosti v místě zahraniční operace, je velitel úkolového uskupení oprávněn stanovit vojákovi přiměřená omezení. Velitel úkolového uskupení je povinen v době, po kterou jsou stanoveny ztížené podmínky výkonu služby a doby odpočinku, zabezpečit vojákovi přiměřenou dobu na jídlo a oddech a určit místo odpočinku“*.

Žalobce z citovaného § 40a odst. 4 zákona o vojácích z povolání dovozuje, že se nacházel v nepřetržité službě, neboť v příslušné zahraniční operaci byla pracovní a mimopracovní doba rozvržena Rozkazem velitele 7. Úkolového uskupení AČR ISAF č. 24 ze dne 6. 6. 2013. Mezi stranami je přitom nesporné, že k úrazu došlo ve 22.00 hod, tedy v době, která byla uvedeným Rozkazem určena pro osobní volno, a tato skutečnost je nadto obsažena ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalobce však v odvolání tvrdí, že dne 1. 10. 2013 ve 22.00 byl vyhlášen stupeň bojové pohotovosti, proto byl v době úrazu oblečen v předepsaném polním stejnokroji a měl u sebe přidělenou zbraň.

Soud v této souvislosti odkazuje na § 115 odst. 1 zákona o vojácích z povolání, podle něhož *„za škodu na zdraví, kterou voják utrpěl při výkonu služby, v přímé souvislosti s ním nebo pro výkon služby, (dále jen "služební úraz") odpovídá stát“*. Toto ustanovení tedy vymezuje služební úraz tím, zda voják úraz utrpěl při aktivitě, která přímo souvisela s výkonem služby. Ze shora popsání skutkového stavu je přitom zřejmé, že úraz, který žalobce utrpěl dne 1. 10. 2013, není možné považovat za služební ve smyslu § 115 zákona o vojácích z povolání. Jak uvedeno výše, žalobce úraz utrpěl při návštěvě klubu N2, kde se v době úrazu (v době osobního volna) věnoval taneční zábavě. K úrazu tedy nedošlo v přímém spojení s výkonem služby. Soudu není zřejmá souvislost tvrzení žalobce, že byl vyhlášen stupeň bojové pohotovosti, v době úrazu byl ve stejnokroji a měl u sebe přidělenou zbraň, s jeho úrazem. Ze spisového materiálu se podává, že žalobce plánoval opustit klub, neboť byl domluven s manželkou, že jí ve 22.00 hodin zatelefonuje. Z výpovědí shora zmíněných svědků (rtm. S., des. Ř.) mj. vyplývá, že v klubu bylo mnoho příslušníků jejich jednotky, neboť se očekávalo DJ vystoupení jejich kolegy. O bojové pohotovosti, stejnokroji a zbrani se nezmiňují. Uvedené skutečnosti tak nijak nevyvrací zjištění vyplývající ze skutkového stavu, a sice, že žalobce v době cca 22,00 hodin v klubu tančil a při něm došlo k jeho zranění.

K tomu soud poukazuje na ust. § 24 odst. 1 a 2 zákona o vojácích z povolání, podle kterého se považuje za výkon služby plnění služebních povinností podle služebního zařazení a podle rozkazů nadřízeného nebo činnost konaná z vlastní iniciativy ve prospěch ozbrojených sil, nepotřebuje-li k ní voják zvláštní oprávnění nebo nekoná-li ji proti výslovnému zákazu nadřízeného. Z toho je zřejmé, že úkony potřebné k výkonu služby a úkony během výkonu služby obvyklé nebo nutné před počátkem služby nebo po jejím skončení, u nichž je podle § 128 odst. 1 věty první zákona o vojácích z povolání dána přímá souvislost s výkonem služby, mohou být konány pouze ve vztahu k plnění příslušných služebních povinností podle

služebního zařazení a rozkazů nadřízeného, což lze realizovat pouze v situaci, kdy voják službu může službu aktivně vykonávat, a nikoliv v době jeho odpočinku/osobního volna.

Lze tak uzavřít, že o služební úraz ve smyslu § 115 citovaného zákona se nejedná, jestliže k poškození zdraví vojáka dojde v době jeho odpočinku/osobního volna stanoveného rozkazem velitel dle § 40a odst. 4. Za výkon služby ve smyslu § 115 ve spojení s § 24 téhož zákona tak nelze považovat aktivity vojáka (zde tanec) konané v době odpočinku/osobního volna a z toho dovozovat odpovědnost státu za škodu na zdraví, kterou si voják přitom způsobil, a je přitom nerozhodné, že se tak stalo během jeho nasazení v zahraniční operaci AČR. V řízení nebylo zjištěno ani prokázáno, že by žalobci byly v době úrazu ukládány služební úkoly, a pokud žalobce s odkazem na obsah odvolání namítá, že byl toho dne (1.10.2013) v čase úrazu (22,00 hod) vyhlášen stupeň bojové pohotovosti, pročez byl oblečen v předepsaném stejnokroji a měl u sebe přidělenou zbraň, neodpovídá jeho tvrzení zjištěnému skutkovému stavu, neboť právě v této době/době osobního volna, se žalobce při tanci zranil.

Na tomto závěru nic nemění ani příslušná ustanovení zákona o platu a odměně a nařízení vlády o platových poměrech, kterých se žalobce dovolává. Dle § 11 odst. 3 zákona o platu a odměně *„zaměstnanci ozbrojených sil a bezpečnostních sborů vyslanému v rámci jednotky mnohonárodních sil mimo území České republiky se po dobu působení v zahraničí poskytne zvláštní příplatek v jiné než české měně za podmínek a ve výši stanovených prováděcím předpisem vydaným podle § 23. Po dobu poskytování tohoto příplatku nenáleží zaměstnanci příplatek za noční práci (§ 7), příplatek za práci v sobotu a v neděli (§ 8), plat a náhradní volno za práci přesčas (§ 10), příplatek za dělenou směnu (§ 11a), plat a náhradní volno za práci ve svátek (§ 14) a odměna za pracovní pohotovost (§ 19)“*.

Dle § 12 nařízení vlády o platových poměrech *„vojákov, který je vyslán v rámci jednotky mnohonárodních sil mimo území České republiky, přísluší příplatek a) ve výši 700 USD až 4 000 USD měsíčně, nebo b) ve výši až dvaapůlnásobku částek podle písmene a), pokud je voják vystaven vysokému riziku ohrožení života nebo zdraví spojenému s vedením bojové činnosti v prostoru operace, popřípadě v rovnocenné výši v eurech, podle přepočítacího koeficientu České národní banky, od prvního dne do posledního dne výkonu služby v zahraničí. Výši příplatku v rámci tohoto rozpětí stanoví ministr obrany“*.

Citovaná ustanovení hovoří toliko o způsobu odměňování vojáků vyslaných na zahraniční misi, ovšem rozhodně z nich nevyplývá, že by byli vojáci nasazení nepřetržitě ve službě a veškeré úrazy, které utrpí, by byly úrazy služebními.

Podle stanoviska soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí reagoval na veškeré námitky obsažené v žalobcově odvolání, ztotožnil se s odůvodněním správního orgánu I. stupně a jeho rozhodnutí potvrdil. Žalobní námitka, podle níž žalovaný toliko převzal odůvodnění správního orgánu I. stupně, proto není případná, neboť je zcela namístě, aby se odvolací orgán ztotožnil s rozhodnutím prvního stupně, které shledal věcně správným.

Závěr soudu o zákonnosti rozhodnutí žalovaného nezvrátil ani žalobcův apel na morální hledisko věci. Jak již bylo řečeno, žalobce se nemůže dovolávat odpovědnosti státu za poškození zdraví, které si způsobil v osobním volnu při aktivitách, které nijak nesouvisely s výkonem služby vojáka.

Soud proto nedůvodnou žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 20. července 2017

JUDr. Ivanka Havlíková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Horáková